

Informacja prasowa dotycząca Europejskich Dni Dziedzictwa

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczno-edukacyjny, a także najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Ich idea narodziła się 3 października 1985 r. w Granadzie w Hiszpanii podczas II Konferencji Rady Europy, na której minister kultury Francji zaproponował zorganizowanie wspólnego dla całej Europy wydarzenia kulturalnego. Pomysł ten narodził się po sukcesie Dni Otwartych Zabytków, które miały miejsce w 1984 r. we Francji. Wówczas to po raz pierwszy bezpłatnie udostępniono zwiedzającym obiekty, do których dostęp dotychczas był ograniczony bądź niemożliwy. Inicjatywa cieszyła się tak dużym zainteresowaniem, że w 1991 r. zainspirowała Radę Europy do ustanowienia Europejskich Dni Dziedzictwa.

Głównym celem Europejskich Dni Dziedzictwa jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej. Imprezy skierowane są do bardzo szerokiej i różnorodnej grupy odbiorców, co nadaje wydarzeniu uniwersalnego wymiaru. Właśnie takie inicjatywy sprawiają, że idea EDD zyskuje nowych zwolenników, stając się tym samym najważniejszym wydarzeniem kulturalnym Starego Kontynentu. Z każdym rokiem imprezy organizowane w ramach EDD zyskują na coraz większej popularności.

W obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa uczestniczą wszystkie państwa członkowie Rady Europy, w tym Polska, która włączyła się do akcji w 1993 r. Co roku we wrześniu organizatorzy udostępniają szerokiej publiczności do zwiedzania zabytki i miejsca kultury a także przygotowują wydarzenia specjalne; imprezy plenerowe, spotkania z twórcami kultury, wystawy, koncerty, odczyty naukowe, inscenizacje, turnieje rycerskie, regionalne jarmarki, konkursy oraz wiele innych atrakcji o zróżnicowanym charakterze. Wyjątkowość EDD polega na tym, że imprezy odbywające się w ramach wydarzenia skierowane są do różnych grup społecznych i wiekowych. Dzięki temu każdy z obywateli państw uczestniczących w EDD ma możliwość wybrania czegoś dla siebie. Jest to także doskonała okazja do poznania dorobku każdego regionu kulturowego.

EDD w Polsce

W Polsce organizatorzy i koordynatorzy EDD przygotowują co roku ponad 1500 imprez. Z możliwości uczestniczenia w tym największym wydarzeniu kulturalnym Europy korzysta kilkaset tysięcy Polaków. Mają oni niepowtarzalną okazję - bezpłatnie oraz pod opieką przewodników - zwiedzić miejsca, które na co dzień są dla nich niedostępne, odkryć historię swojego regionu, poznać często nieznaną i niedocenianą bogactwo kulturowe oraz dowiedzieć się, jak wyglądało życie naszych przodków w konkretnych realiach.

Europejskie Dni Dziedzictwa z roku na rok cieszą się coraz większym zainteresowaniem i poparciem tak władz samorządowych i instytucji kultury, jak i organizacji społecznych oraz osób prywatnych. Z każdym rokiem coraz mocniej wpisują się w świadomość społeczną Polaków, a przy tym stają się ważnym narzędziem edukacji w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego.

Hasło EDD na 2010 rok: „Od pomysłu do przemysłu”

W tym roku organizatorzy oraz koordynatorzy EDD pragną zainteresować społeczeństwo obiektami przemysłowymi, fabrykami, warsztatami rzemieślniczymi oraz wszelkimi zabytkami techniki, które często są niedoceniane i niszczone. Poprzez liczne wydarzenia specjalne chcą zwrócić uwagę na architekturę przemysłową, pokazać polską myśl techniczną, dzieła polskich wynalazców i projektantów, przykłady naszego oryginalnego wzornictwa, a także przypomnieć ginące zawody, oraz obecnie często już zapomniane tradycje, święta i obrzędy związane z działalnością produkcyjną.

Inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa 2010 w Polsce odbędzie się 11 września w Żyrardowie.

W tym dniu będzie można między innymi zwiedzić z przewodnikiem miasto Żyrardów i fabrykę Inu, obejrzeć film dokumentalny o historii miasta, uczestniczyć w happeningu z udziałem Andrzeja Seweryna, Daniela Olbrychskiego i Wojciecha Pszoniaka pod tytułem *Żyrardów – Ziemia obiecana*, nawiązującym do przemysłowego dziedzictwa miasta. Będzie także możliwość uczestniczenia w pikniku kulturalno-historycznym, wielu koncertach i wystawach. Chętni będą mogli zwiedzić wiele miejsc związanych z historią miasta: Pałacyk Tyrolski, XIX-wieczną osadę fabryczną z wykorzystaniem różnych środków lokomocji, np. Timemachine (rower 12-osobowy).

Inne ciekawe przedsięwzięcia organizowane w ramach EDD to między innymi:

- „MPWiK – historia z przyszłością” - wycieczka po terenie Pompowni „Świątyni” i przejażdżka zabytkowymi pojazdami szynowymi po Wrocławiu;
- Festyn Młynarski w Jaraczu w województwie wielkopolskim, którego jedną z atrakcji będzie zaprezentowanie młyna wodnego wraz z otoczeniem, młyna wietrznego wraz z otoczeniem oraz wystawy urządzeń do ręcznego przemiału oraz ekspozycja miniatur wiatraków F. Klaczyńskiego;
- Zwiedzanie Muzeum Gazownictwa w Warszawie, podczas którego oprócz obejrzenia wielu ciekawych ekspozycji będzie można także zobaczyć film dokumentalny o historii wydobycia gazu ziemnego;
- „Bronowice – Bronowiczki – mikrokosmos osady przemysłowej” – wycieczka połączona z prezentacją multimedialną o historii i przestrzeni historycznej wsi Bronowice pod Lublinem, miejscu, gdzie w końcu XIX wieku zaznaczyła swą obecność w Lublinie tzw. druga rewolucja przemysłowa.

**KRAJOWY OŚRODEK
BADAŃ I DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW**
NATIONAL HERITAGE BOARD of POLAND

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków – koordynator ogólnopolski

Pierwsze imprezy pod szyldem EDD organizowano w Polsce od 1993 roku. Od powstania KOBiDZ w 2002 instytucja angażowała się w niektóre z nich, gł. na Mazowszu. W 2007 r., po nadaniu nowego statutu KOBiDZ i rozwojowi działań edukacyjnych na rzecz dziedzictwa wypracowano nową strategię roli KOBiDZ w promocji projektu EDD na terenie Polski. KOBiDZ jako ogólnopolski koordynator tego programu odpowiada za promocję projektu na skalę krajową.

Marka polskich EDD w Radzie Europy

Począwszy od 2007 roku, kiedy KOBiDZ rozpoczął koordynowanie EDD na szczeblu ogólnopolskim oraz zaczął reprezentować w tym zakresie Polskę na forum międzynarodowym, Rada Europy bardzo wysoko ceni sposób realizacji programu w naszym kraju. Dowodem na to jest decyzja z maja 2010 o przyznaniu Polsce prawa do organizacji Europejskiego Forum Dziedzictwa w 2011 roku. Odbędzie się ono we Wrocławiu, w dniach 11-12 października 2011 pod hasłem „Wartości dziedzictwa – Values of Heritage”. Wydarzenie to już zostało wpisane przez MSZ do kalendarza oficjalnych wydarzeń towarzyszących polskiej prezydencji w Radzie UE. Organizatorem Forum jest KOBiDZ. Promocja tego wydarzenia rozpocznie się podczas tegorocznego Forum, które odbędzie się w październiku w Istambule.